

Tản mạn về “Network từm lùm”...

Nguyễn Hồng Phúc

Network, nói về nó thì hơi tản mạn nhưng là đề tài nổi bật hiện nay, nhưng bài viết này được viết theo cảm hứng. Người viết không là cây bút chuyên nghiệp. Vì thế lời văn có vẻ luộm thuộm không trau chuốt, ví như là một chuyện kể, nhớ đến đâu thì viết đến đó...

Từ khi tôi rời ghế trường Hoàng Diệu vào mùa hè đỏ lửa năm 1972, để lo cho tương lai bấp bênh của mình, và cũng từ khi đó tôi ít có dịp gặp gỡ lại bạn bè cũ. Vừa thi xong Đề nghị lực cá nguyệt lớp 10B1 Hoàng Diệu là tôi đã phải ra ngoài để lo học nhảy thi Tú tài phần 1 thay vì nhập ngũ theo lệnh tổng động viên thời bấy giờ. Vì thế mấy cô bạn cùng lớp gán ghép cái đặc hiệu cho những nam sinh như vậy là “hoàng tử cóc”, tôi cũng không ngoại lệ bị mang danh hiệu này, tôi không vui hay buồn vì nó, nhưng từ dạo ấy, tôi hầu như bị cô lập và sống âm thầm với cuộc sống riêng tư của mình trong vỏ ốc ấy.

Sau những thay đổi và thăng trầm của cuộc đời, một ngày thứ sáu cuối tháng 11 năm 2008 một sự kiện xảy ra trong đời tôi, mọi việc xung quanh tôi đã được biến chuyển rất nhiều ... sau khi nhận được một cú điện thoại của em gái tôi cho biết là cha tôi vừa bị stroke và đang ở tình trạng coma tại Sóc Trăng, tôi bàng hoàng không biết kế tiếp mình sẽ làm gì, thế rồi bình tĩnh lại tôi vội vàng book ngay vé máy bay và làm visa khẩn về ngay Việt Nam, lấy chuyến bay United Airline để đáp về Saigon. Tôi vội vã và thấp thỏm để mong gặp lại người cha sắp trút hơi thở cuối cùng và từ giả cõi đời...

Trung học HOÀNG DIỆU 1972

Nhưng mọi sự không trôi chảy như sự mong muốn. Chuyến máy bay United đi Washington bị trục trặc cơ khí và đình hoãn 2 tiếng ở Dorval Airport, Montréal. Khi đến phi trường Washington Dulles để lấy chuyến bay khác đi Tokyo thì đã muộn. Tôi đành phải ngủ lại đêm ở khách sạn Holiday Inn Dulles. Ngày hôm sau nhân viên hàng không của United phải book tôi đi chuyến khác và đổi đường bay đi San Francisco rồi Hong Kong và Sài Gòn, vì tuyến Washington-Tokyo đã hết chỗ. Như vậy “hoàng tử cóc” lại bị đi ngao du một vòng thế giới trước khi về đến Việt Nam...

Lúc ở Washington một ngày, “hoàng tử cóc” tôi chưa biết được là có một cô bạn cùng lớp, Dương thị Kim Cúc hiện đang sống ở đây, tôi thật tiếc vô cùng.

Khi về đến phi trường Tân Sơn Nhất Việt Nam là 11 giờ khuya chúa nhật tôi bèn thuê taxi lái thẳng về Sóc Trăng vì hầu như đã mất gần 3 ngày cho hành trình này...nếu tính luôn một ngày bắt buộc tạm nghỉ ở Washington Dulles.

Về đến Sóc Trăng lúc 4 giờ sáng thứ hai thì cha tôi đã trút hơi thở cuối cùng 24 tiếng trước đó...mà tôi không được gặp lại cha tôi trước khi nhắm mắt, tôi chỉ thấy mặt cha qua tấm gương nhỏ trên nắp hòm “theo kiểu đóng hòm hiện nay” và tôi chỉ còn có thể dự đám tang của người cha thân yêu trong 2 ngày tang gia, qua nhiều ngày mất ngủ phần vì nghi thức đám tang. Vì nghĩ về cha yêu dấu của mình nên tôi chẳng ngại quỳ gối liên tục suốt 24 tiếng đồng hồ tại gia, để tham dự những buổi tụng kinh cuối cùng trước khi từ giả vĩnh viễn người cha yêu kính.

Điều làm lòng tôi buồn, là trong lúc ma chay 3 ngày ở “tệ xá” tại Sóc Trăng, trong lúc tang gia bối rối đầu óc tôi không sáng suốt cho lắm do phần vì mất ngủ, phần vì mệt mỏi nên tôi quên báo tin buồn cho bạn bè. Lúc đó trong đầu tôi vẫn nghĩ là Sóc Trăng quá nhỏ, với đám tang rất linh đình, diễn ra như thế và vợ của Ngô Hồng Phi ở đối diện nhà tôi có sang phúng điếu ngày đầu. Gia đình Phi biết được tin như thế thì các bạn khác sẽ biết chứ, theo sự suy diễn của tôi. Nhưng trong 2 ngày tang gia, tôi chỉ thấy và tiếp chuyện với bạn bè cũ của các em tôi và anh trai tôi mà thôi. Không một bạn nào cùng lớp Hoàng Diệu mặc dù tôi nghĩ vẫn còn rất nhiều bạn bè cũ vẫn còn ở Sóc Trăng lúc ấy.

Sau khi mai táng cha tôi xong xuôi ở Phụng Hiệp, tôi trở về Sóc Trăng để nghỉ ngơi, sau 2 ngày thật mệt mỏi về việc ma chay. Tình cờ Bùi Ngọc Thạch ghé ngang nhà tôi và hỏi hang mẹ tôi đám tang của ai thế. Mẹ tôi kể cho Thạch nghe và cho biết là tôi vừa về đến Việt Nam để dự tang cha tôi và đang ở trong nhà. Thạch liền xin gặp tôi, thoát đầu gặp Thạch tôi không nhận ra và thấy ai đó có vẻ quen quen, nhưng trong óc tôi không thể hình dung được tên gì, vì đã 36 năm rời Hoàng Diệu...Sau khi gọi lại vài câu chuyện nhỏ làm tôi nhớ ngay ra Thạch trắng trẻo thư sinh ngày xưa. Sau đó Thạch làm taxi đưa tôi đi gặp một vài bạn thân thuộc ngày xưa như Ngân Hà, Thanh Hà, Hùng nhỏ, Hùng lớn, Ánh Xuân, Châu, Đào, Tuấn sửa, Sủ Xỳ, v.v.v...Khi gặp gỡ các bạn trai cùng lớp, họ đều nhận ngay ra N. H Phúc ngày xưa. Nhưng có vài cô thì chịu thua không nhận ra tôi, nhất là Ngân Hà và Ánh Xuân. Ngân Hà không thể nào đoán được tên tôi mà chỉ hỏi lại một câu “chắc có lẽ là một Việt kiều nào đây...”. Thạch liền vội trả lời cho Ngân Hà biết là “Phúc gầy” ngày xưa ấy...Tôi hẹn Thạch và các bạn cùng lớp họp bạn 2 ngày sau tại Quán 150, đường Mạc Đĩnh Chi. Đồng thời Thạch có trao cho tôi cái danh sách bạn khác cùng khoá, bạn Anh và Pháp văn để tiện liên lạc lại bạn bè cũ...Như thế là Thạch vừa “network” tôi với bạn đồng môn cũ lần đầu tiên tại Sóc Trăng...

Hai ngày sau khoảng 20 bạn, trai lẫn gái đến tham dự buổi tiểu hội hợp. Mọi người đều chia buồn cùng tôi. Sau lời chia buồn ấy lòng tôi dịu lại ngay. Tính tôi đa cảm, dễ buồn phiền nhưng cũng dễ dàng tha thứ. Thế là tay bắt mặt mừng trở lại và mọi người cùng chén vui vẻ xem như không có việc gì xảy ra. Chúng tôi nhắc nhiều về chuyện ngày xưa và bàn chuyện ngày nay... Hội tiệc nào rồi cũng tan và chúng tôi chào tạm biệt để ai về nhà nấy. Phương đề nghị mọi người ghé ngang nhà tôi để đốt một nén nhang cho cha tôi. Tôi cảm ơn lòng thành kính và ưu ái của Phương và đề nghị chúng ta nên tạm chia tay ở đây vì trời cũng quá khuya và không muốn đánh thức Mẹ tôi đang ngủ ngon giấc. Trong 2 tuần lễ ở Sóc Trăng anh em chúng tôi đưa Mẹ đi tham quan từ mũi Cà Mau đến Hà Tiên để Mẹ dịu cơn đau buồn vì sự mất mát lớn lao mà Mẹ chúng tôi vừa trải qua.

Sau đó, tôi phải lên Sài Gòn để chuẩn bị sửa soạn về lại Canada. Với danh sách của Thạch tôi được biết tại Saigon còn có những bạn cùng lớp như Viết Thủy, Ngọc Dung, Thanh Uyên, Hữu Phong và Quang Tuấn. Tôi điện thoại Viết Thủy để lấy hẹn trước. Đến nhà Thủy để gặp cô nàng và Ngọc Dung cùng lúc. Sau vài tiếng tâm sự chúng tôi xin tạm chia tay mọi người để ngày mai sửa soạn lên đường về lại Canada... Thời gian gặp gỡ tuy ngắn ngủi nhưng gói ghém được nhiều tâm sự sau 36 năm trời...

Trở lại Canada tôi bắt đầu liên lạc lại với Thu Hương ở Texas, Mỹ Hương ở Strasbourg, Ngọc Minh ở Oregon và Kim Cúc ở Washington DC bằng điện thoại và trao đổi bằng email. Trần Bá Long ở Santa Ana và Dương Quý Hùng ở Toronto thì tôi đã liên lạc được vào những năm 2000 và 1990.

Những lần tiếp xúc trò chuyện đầu tiên mấy cô đều có cùng ý nghĩ là “ôi cha cái anh chàng đẹp trai, học giỏi và kên kên ngày xưa đây...”. “Hoàng tử cóc” tôi cảm thấy có cái gì không ổn vì lần đầu tiên các cô đồng tình và thẳng thắn khẳng định như vậy. Mấy cô có cái nhìn quá lệch lạc về “hoàng tử cóc” tôi ngày xưa. Thuở học chung trai gái dưới mái trường Hoàng Diệu lớp 10B1 năm 1971-72, “hoàng tử cóc” tôi và những đồng bạn nam nhi ai nấy đều tập trung tư tưởng vào việc học hành để chuẩn bị cho tương lai mù mờ vì lệnh tổng động viên lúc ấy, có thể ban ra bất cứ lúc nào trong năm vì chiến tranh đang ở đỉnh điểm. “Hoàng tử cóc” tôi có tính nhút nhát từ nhỏ và hay ít nói. Nhất là rất lúng túng trước quý vị “con gái”. Mỗi khi lên bảng giải bài, “hoàng tử cóc” tôi cố gắng

gồng mình giữ bình tĩnh và đứng ngay thẳng, nhưng mà hơi rung vì có thể té bất cứ lúc nào...trước mặt mấy đáng nữ nhi...Vì thế ngoại hình có lẽ trông ra “kênh kênh”... “Hoàng tử cóc” tôi phải mất gần 1 năm mới thanh minh và biện hộ với đám “ngũ long công chúa” (T. Hương, Mỹ Hương, T.Quyên, N. Minh và Viết Thủy) về chuyện “kênh kênh” ngày xưa.

Năm đầu tiên sau khi liên lạc lại bạn bè cũ HD hải ngoại, cô T. Quyên lớp chúng ta đề nghị 1 trò chơi mới là mỗi khi đến sinh nhật 1 bạn cũ, thì những người khác phải biên email chúc mừng trong đó có vài lời phi lộ về cá nhân mình. Vài tháng sau nhóm nhỏ chúng ta (IBM 67-74) kết nạp thêm đồng môn ban anh ngữ - Trần Đình Phú và ban A - chị Phan Thị Bạch Tuyết.

Từ từ sau đó Thu Hương “network” tôi với Hội Đồng Hương Sóc Trăng rồi dần dà đến cô Hồng Nhan, khoá 68-75.

Đầu tháng 1 năm 2010, Hồng Nhan đề nghị “network” “hoàng tử cóc” tôi vào nhóm “pháp sư” của Đại Học Sư Phạm Cần Thơ. Vì “hoàng tử cóc” tôi sống vùng nói tiếng pháp cho nên vừa nghe qua đề nghị này thì rất mừng và chấp nhận ngay.

Nhưng ngặt nỗi chao ôi mỗi sáng vào sở làm “hoàng tử cóc” tôi nhận được ít nhất vài chục cái emails từ thành viên của nhóm “pháp sư” và bạn đồng hương cũ. Bị “network” vào nhóm “pháp sư” này được vài hôm thì Hồng Nhan giới thiệu cô Xuân Nga, vốn là cựu sinh viên Đại học Sư Phạm Cần Thơ trước Hồng Nhan 1 năm. Từ từ tôi được biết thêm những hội viên “pháp sư” khác ở Montréal. Thế là kể từ đó nhóm đồng môn Hoàng Diệu 67-74 mở “vòng tay lớn” để kết nạp thêm thành viên mới như Hồng Nhan, Nguyễn Ngọc Thạch, Xuân Nga, Anh Hai Liệu ở Úc, Anh Tân ở Việt Nam, v.v.v....

Cách đây vài tháng tôi có mời những thành viên mới đọc những bài cũ mà tôi viết được vài tháng trước đăng trên web của Hội Đồng Hương Sóc Trăng để thay lời giới thiệu về mình.

Anh Hai Liệu tâm sự với tôi: “Khi đọc bài viết của anh về Sóc Trăng, nơi chôn nhau cắt rốn— tôi muốn ôm Sóc Trăng vào lòng...” đã đánh trúng tim đen anh Hai Liệu vì anh cũng sống và học ở ST 1 năm và cũng đã yêu một cô nàng người ST dịu dàng ngộ nghĩnh...Từ đó anh rất thích ST và trồng cây bằng lăng ở nhà anh hiện thời để mãi giữ kỷ niệm về cô bạn gái ấy. Anh yêu cầu tôi đừng bật mí chuyện yêu đương của anh cho bà xã anh nghe, bà sẽ cắt hết cây bằng lăng anh đang trồng ở nhà anh đó... *“Tôi muốn ôm Sóc Trăng vào lòng....Quả thực câu này của anh diễn tả được thật nhiều sự thương mến Sóc Trăng và bạn bè tại ST. Tôi cũng có chung ý nghĩ như anh mỗi khi nhớ về Sóc Trăng.*

Ngày xưa khi ST chưa thuộc về VN, có lẽ nó chỉ là một cái "Sóc" có ánh trắng mờ màng, êm đềm.....nên người ta đặt tên vùng này là "Sóc Trăng". Tôi chỉ học một năm tại ST

(1970-1971), nên bạn bè không nhiều, nhưng ngồi nhớ lại những người bạn học chung ngày ấy tôi rất băng khuâng. Có những anh bạn, chỉ là bạn mà tôi chưa hề nói chuyện một câu trong suốt quãng thời gian một năm ấy, rồi chia tay, rồi chẳng bao giờ gặp lại, bây giờ nghĩ lại không biết họ ở đâu!

Tôi nhớ rất rõ hôm chia tay, chị Lài lớp tôi hát bài dân ca "Thôn Trăng" (Đêm nay thôn trăng gió đưa, gió đưa nhịp chạy khoan, khoan, hò khoan.....). Chính bài hát này đã làm tôi yêu Sóc Trăng vô cùng.

Cám ơn anh đã nhắc lại những ngôi chùa Miên đầy ấn tượng, đầy vết tích thời xa xưa, và mang nhiều đặc tính huyền bí, hiền hòa của người dân Miên, mà tổ tông họ đã từng lâu đời cư ngụ tại đây. Tôi sống ở Cần Thơ nhiều năm, nhưng không nhớ Cần Thơ nhiều bằng Sóc Trăng. Người bạn gái đầu tiên tôi quen tại ST, nhưng ba tôi không bằng lòng, và tôi cũng hiểu ông ấy lo cho tương lai của tôi, nên đành không dám tiến tới với nàng. "Chúng tôi thích nhau. Rất thích nhau, nhưng yêu thì chưa" anh nói.

"Vì chưa bao giờ chúng tôi dám cầm tay nhau"

"Tôi chỉ nhớ có một lần duy nhất chúng tôi đi chơi với nhau trên con đường từ ST vào Đại Ngãi, cô ấy tặng tôi một bông hoa bằng lăng tím. Từ ấy tôi yêu màu bằng lăng, và bây giờ tại nhà tôi có trồng một cây bằng lăng" anh kể.

"Thôi, tự nhiên tôi tâm sự với anh nhiều quá"

"Nếu nhà tôi đọc được mail này, chắc bà sẽ đốn bỏ (cut down) cây bằng lăng của tôi".

"Chúc anh luôn khỏe và vui.

Chúc các bạn luôn an bình."

Tôi rất cảm thông và chia sẻ sự thân thương của anh Liệu đối với ST, cũng như tâm trạng của tôi mỗi khi trở về Lasan Taberd ở 53 đường Nguyễn Du, Saigon. Mặc dù tôi chỉ học năm cuối 12B2 tại đây (72-73), nhưng tôi còn nhớ rất rõ những dãy phòng học tường vàng, những phòng thực tập thí nghiệm, phòng giám-thị, sân tập thể thao và bạn bè mới hiền hoà dễ thương như Nguyễn Ngọc Lâm (SV Phú Thọ), Nguyễn Đông Đoài (học làm Cha thời bấy giờ), Lý Thanh Bình (Florida), Trần Quang Nam. Taberd Saigon cũng là ngôi trường mà tôi có nhiều ấn tượng nhất vì đây là nơi mà môi trường cạnh tranh học tập mãnh liệt nhất trong cuộc đời học tập của tôi và cũng là nơi đã tạo nhiều kiến thức căn bản rất quan trọng giúp tôi làm hành trang du-học Canada năm 1973. Không thể nào quên được ngày cuối cùng đến trường để lãnh Kỷ yếu Taberd (Palmarès) và học bạ cuối năm, tôi cố gắng len lỏi vào sân tập thể thao của trường để tận mắt xem những cựu Taberd trình diễn văn nghệ như anh Joe Marcel, anh Trường Kỳ, bạn Phụng Hoàng, v.v.v... Giờ đây các frères (sư huynh) Edmond, Bonard, Vincent, Félicien Huỳnh công Lương (sư huynh Hiệu trưởng đã về với Chúa ngày 2-3-2010

hường thọ 91 tuổi), thầy Lê Mậu Thống và thầy Trương Đình Tấn không còn dạy dưới mái trường thân yêu này nữa. Các thầy và sư huynh giờ đây đang ở đâu, có còn sống khoẻ mạnh và an vui trong tuổi về hưu chăng!.

Trường Hoàng Diệu có cái may mắn còn giữ được tên cũ, mặc dù đã trải qua những thăng trầm của quê hương. Hoàng Diệu còn may mắn có cơ hội để vinh danh và giúp đỡ thầy cô cũ. Trong lúc đó ban giảng huấn Taberd Saigon đã hoàn toàn bị giải thể dưới chế độ mới. Ngày nay mỗi khi tôi về đứng trước cổng Taberd Saigon, lòng tôi bồi ngùi và se thắt lại vì người ta đã thay vào cái bảng Lasan Taberd Saigon bằng hàng chữ to tướng xa lạ “Trường Trung Học PT Chuyên Trần Đại Nghĩa”.

Chúng tôi sẽ cố gắng không “network” chị Liệu vào nhóm “nổi vòng tay lớn này”, mặc dầu chúng tôi rất mong chị thông cảm cho kỷ ức đẹp của anh Liệu, và mong mấy cây bằng lăng chứa đầy kỷ niệm của anh Liệu còn sống lâu hơn nữa...

Có lần cô Xuân Nga, cựu nữ sinh Trung Học Sa Đéc tâm sự và cũng để trả lời thắc mắc của 1 người bạn cùng lớp về đời sống cá nhân của cô như sau: “Kể về “bản thân” của Nga hả (tell all of you about myself) ?! Biết nói cái chi đây? Nói ngắn, gọn nhén. Ba Mẹ đang sống với N, các người đã rất già, rất yếu rồi NM. Sở làm N rất gần nhà, nên giờ ăn trưa, thì N về nhà, để lo cho Ba Mẹ uống thuốc và dứt cơm cho Mẹ.

Ngoài công việc ở sở làm, thì N còn có thêm việc làm nữa là “y tá”, và “tài xế” cho Ba Mẹ.

Thật tình thì cũng bận rộn, khi Ba hay Mẹ không được khỏe, phải vào Bệnh Viện, những hôm đó thì N lấy “ngày nghỉ hè” (my vacation days) của N để vào ở trong bệnh viện với Ba hay Mẹ, vì các người chỉ nói được tiếng Việt và tiếng Pháp mà thôi, và Toronto thì lại nói toàn tiếng Anh.

N không “mắc nợ” ai, nên mới được làm “Tỳ Nữ” cho Ba Mẹ đó, nói giỡn chơi cho vui, thật ra N luôn cảm ơn Ông Trên đã cho N có được cơ hội để phụng dưỡng Ba Mẹ lúc về già, là lúc mà các người cần đến sự chăm sóc của các con nhiều nhất.

N không giỏi đâu NM ơi, may mà N có được sự giúp đỡ của cô em út của N và 2 chị em N chỉ làm được những điều tụi N có thể làm và làm hết sức mình để đền đáp lại công ơn của Ba Mẹ. N nghĩ những con người khác, nếu có cơ hội thì cũng sẽ lo chăm sóc cho Ba Mẹ của họ, như N đang làm vậy thôi.

Ba Mẹ đã rất yếu rồi, các người như những ngọn đèn trước gió...và N vẫn biết sẽ có 1 ngày, đèn sẽ tắt, Ba Mẹ sẽ về Trời, N rồi sẽ rơi những giọt nước mắt nhớ thương...nhưng đó là quy luật của Tạo Hóa, là "Sinh, Lão, Bệnh, Tử" làm sao mà thay đổi được phải không NM?

Thôi nhen, N viết dài dòng quá rồi, chuyện của N đến đây xin được dừng lại”.

Tôi rất nể tấm lòng hiếu thảo của Xuân Nga. Cô rất khiêm nhường cho rằng mình không “mắc nợ” ai cho nên có thì giờ chăm sóc bố mẹ. Vì giữ chữ hiếu với bố mẹ mà cô hi sinh cả một cuộc đời để chăm sóc cho bố mẹ. Thật kính nể và xin nghiêng mình bái phục, bái phục...Một tấm gương tốt có một không hai trên đất bắc Mỹ này...

Cũng nhờ chuyện “network tùm lum” của Hồng Nhan mà “hoàng tử cóc” tôi biết được buổi Hợp mặt hàng năm của cựu Hoàng Diệu tại Cali. Tôi có cái may vừa đi dự buổi hợp này cách đây vài tuần. Xin xem qua bài tường thuật “Một chút thoáng qua...”.

“Network tùm lum”(*) đã giúp các “hoàng tử cóc” và các bạn hữu khác - *tuy chúng ta không sinh và sống cùng một nơi Sóc Trăng yêu dấu, nhưng chúng ta có cùng có 1 điểm chung là dân Việt nam* - có cơ hội gặp lại bạn bè cũ, bạn đồng hương và bà con quyền thuộc đã xa cách gần 40 năm nay...

“Hoàng tử cóc” này xin các bạn hữu hãy mở rộng bàn tay lớn hơn nữa để đón nhận thêm nhiều cánh én mùa xuân khác về xây tổ, để chúng ta có thêm nhiều bạn bớt thù.

“Thương một người có thêm một người,

Ghét một người mất đi một người”...

Và để cho đời có thêm hương hoa hơn.

Nguyễn Hồng Phúc

Lễ Saint-Jean Baptiste 2010

Edited by Nguyễn Thị Tuyết

(*) Nếu “network tùm lum...” mà phải mất nhiều thì giờ để trả lời email và lơ đãng trong công ăn việc làm có thể bị Chủ đuổi việc. Trong trường hợp ấy yêu cầu bạn gửi khiếu nại về ông xã của.... Hồng Nhan nhé.